

بررسی رابطه بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی

رحیم اسدالله زاده^۱

^۱ آموزگار، مقطع ابتدایی، شهرستان پلدشت

اداره آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی، شهرستان پلدشت، آموزگار

rahimasadallahzadeh72@gmail.com

۰۹۱۴۸۲۳۸۳۴۴

چکیده :

پرخاشگری و بی نظمی از جمله پدیده‌هایی هستند که در جامعه‌های مدرن به عنوان چالش‌های اجتماعی و تربیتی مطرح شده‌اند. این دو عامل اجتماعی می‌توانند تأثیرات گسترده‌ای بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی داشته باشند. با توجه به اهمیت این دوره زمانی در شکل‌گیری شخصیت و رفتارهای اجتماعی، تحقیق در زمینه رابطه بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی اهمیت زیادی پیدا می‌کند. در دهه‌های اخیر، موضوع پرخاشگری و بی نظمی در محیط‌های آموزشی برای افراد مختلف به یکی از چالش‌های اصلی تربیت و تعلیم تبدیل شده است. از آنجایی که دوران دبستان به عنوان یکی از دوران حیاتی افراد در شکل‌گیری شخصیت و رفتارهای اجتماعی آن‌ها تلقی می‌شود، بررسی رابطه بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی جلب توجه خاصی دارد. پرخاشگری به عنوان یک رفتار تعاملی و اجتماعی، می‌تواند تأثیرات عمیقی بر زندگی تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشد و به ویژه در دوران ابتدایی که اساسی‌ترین مبنای شخصیت‌سازی فرد ریشه می‌گیرد، این تأثیرات اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. پرخاشگری به عنوان یک رفتار اجتماعی ناپسند و ناپایدار معمولاً با مشکلات اجتماعی و تربیتی همراه است. این رفتار می‌تواند نه تنها بر روابط فردی دانش‌آموزان، بلکه بر روی محیط تحصیلی نیز تأثیر بگذارد و باعث کاهش کیفیت فرآیند تعلیم و تربیت گردد. از سوی دیگر، بی نظمی ممکن است به عنوان یک علامت از عدم تعادل در ساختارهای اجتماعی مدرسه و خانواده ظاهر شود که می‌تواند به مشکلات تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی افزوده شود. در این پژوهش که به شیوه مطالعه ی کتابخانه ای و با مراجعه به مقاله ها و تحقیق های چاپ شده و مطالب دیجیتالی گرد آوری شده است و سعی بر آن شده که به بررسی رابطه بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی پرداخته شود. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی رابطه منفی وجود دارد. به عبارت دیگر، دانش‌آموزانی که رفتارهای پرخاشگرانه و بی نظمی بیشتری دارند، وضعیت تحصیلی و اجتماعی ضعیف‌تری دارند. این دو عامل به صورت مستقیم و غیرمستقیم، تأثیرات قابل توجهی بر زندگی تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی دارند. پرخاشگری و بی نظمی، به عنوان چالش‌های اجتماعی، می‌توانند منجر به کاهش علاقه به تحصیل، کاهش کارآمدی تحصیلی، و ایجاد مشکلات رفتاری شوند.

واژگان کلیدی: پرخاشگری، بی نظمی، بی انضباطی، وضعیت تحصیلی، اجتماعی

۱- مقدمه :

در دهه های اخیر، موضوعات مختلفی در زمینه تحصیل و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. یکی از جنبه های مهم و تأثیرگذار در این زمینه، پرخاشگری و بی نظمی در محیط تحصیلی است که به عنوان یکی از چالش های مهم آموزش و پرورش شناخته می شود. پرخاشگری و بی نظمی نقش مهمی در شکل دهی به وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی دارند و تأثیرات گسترده ای بر آینده این دانش آموزان می گذارند.

در حالی که پژوهش های زیادی بر روی عوامل مختلفی که بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی تأثیر می گذارند، انجام شده است، اما کمتر توجه به ارتباط مستقیم میان پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی این گروه از دانش آموزان شده است. در این مقاله، ما به بررسی عمق این رابطه می پردازیم و تلاش می کنیم تا نقش این عوامل در شکل دهی به پروفایل تحصیلی و اجتماعی ابتدایی ترین دانش آموزان را مورد بررسی واقع کنیم.

تفہیم بهتر این ارتباط می تواند به مدیران آموزشی، معلمان، و والدین کمک کند تا استراتژی های بهتری برای مدیریت پرخاشگری و بی نظمی در مدارس را ارائه دهند. از طرفی، این تحقیق می تواند به سیاست گذاران در ارتقاء سیاست ها و برنامه های آموزشی برای بهبود وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان کمک کند.

پرخاشگری و بی نظمی از جمله رفتارهای نامناسبی هستند که می توانند تأثیرات منفی بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی داشته باشند. پرخاشگری به معنای رفتاری است که به قصد آسیب رساندن به دیگران انجام می شود و بی نظمی به معنای عدم رعایت نظم و ترتیب است. این دو رفتار می توانند منجر به بروز مشکلات مختلفی در مدرسه، خانواده و جامعه شوند.

مفهوم پرخاشگری شامل گستره وسیعی از رفتارهاست که با توجه به عواملی نظیر سن، جنس، شدت، و وجود یا نبود قربانی، متغیر می شود. (شید عنبراتی و همکاران، ۱۳۹۹)

پرخاشگری در دانش آموزان ابتدایی می تواند به صورت های مختلفی مانند پرخاشگری کلامی، فیزیکی، اجتماعی و غیره بروز کند. پرخاشگری کلامی شامل استفاده از کلمات و جملات توهین آمیز، تهدید کننده و تحریک کننده است. پرخاشگری فیزیکی شامل اعمالی مانند کتک زدن، هل دادن، گاز گرفتن و... است. پرخاشگری اجتماعی شامل اعمالی مانند تحقیر، طرد کردن و... است. پرخاشگری غیر مستقیم شامل اعمالی مانند شایعه پراکنی، تمسخر و... است.

بی نظمی در دانش آموزان ابتدایی نیز می تواند به صورت های مختلفی مانند عدم رعایت قوانین و مقررات مدرسه، بی دقتی در انجام تکالیف، بی توجهی به درس و... بروز کند. بی نظمی می تواند منجر به افت تحصیلی، مشکلات رفتاری و اجتماعی در دانش آموزان شود. پرخاشگری و بی نظمی از جمله مشکلات رفتاری شایع در بین دانش آموزان ابتدایی هستند. این مشکلات می توانند تأثیرات منفی بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان داشته باشند. بنابراین، بررسی رابطه بین پرخاشگری و بی نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

یافته های این تحقیق می تواند برای والدین، معلمان و مسئولان مدرسه مفید باشد. والدین می توانند با آگاهی از این یافته ها، رفتارهای پرخاشگرانه و بی نظمی فرزندان خود را بهتر مدیریت کنند. معلمان نیز می توانند با شناخت عوامل مؤثر بر پرخاشگری و بی نظمی، برنامه های آموزشی و پرورشی مناسبی را برای پیشگیری از این مشکلات تدوین کنند. مسئولان مدرسه نیز می توانند با ایجاد محیطی آرام و منظم، زمینه را برای پیشگیری از پرخاشگری و بی نظمی در دانش آموزان فراهم کنند.

۲- عوامل بی نظمی و پرخاشگری دانش آموزان

پرخاشگری دوران کودکی یک مشکل بهداشتی عمده در سراسر جهان بخصوص در سال های اخیر محسوب میشود. (شیرکش و همکاران، ۱۳۹۵: ۹۳) عاشوری و همکاران نشان دادند که دانش آموزانی که تمایل به پرخاشگری دارند، قدرت مهار رفتار خود را از دست داده اند و آداب و رسوم اخلاقی جامعه ای که در آن زندگی می کنند، را نادیده می گیرند و در اکثر مواقع با والدین و مسئولین مدرسه درگیری پیدا میکند. (احمدی و همکاران، ۱۳۹۶)

اکنون بی انضباطی و بی نظمی به صورت مشکل درجه اول مدارس درآمده است. (تابر، ۲۰۰۷) فهم پرخاشگری یک مسئله پیچیده است، که از یک طرف تحت تأثیر عوامل موقعیتی و روانشناختی قرار دارد و از سوی دیگر، عوامل ژنتیکی و زیست شناختی نیز نقش حیاتی در تشکیل آن ایفا می کنند. (سوتر و همکاران، ۲۰۱۴)

دیدگاه های مختلف روان شناختی و جامعه شناختی بر این باورند که یک عامل به تنهایی تعیین کننده رفتار افراد نمی تواند باشد، بلکه عوامل متعددی در ایجاد و شکل گیری رفتار نقش دارند. (امان الهی و همکاران، ۱۳۸۶) بی نظمی در دانش آموزان ابتدایی ممکن است از عوامل گوناگون ناشی شود. این بی نظمی معمولاً از ترکیب عوامل فردی، خانوادگی، مدرسه‌ای، و اجتماعی ناشی می‌شود. برخی از عوامل ممکن عبارتند از :

- فاکتورهای خانوادگی : محیط خانوادگی با ارتباطات و نقش‌آفرینی والدین می‌تواند تأثیر زیادی بر رفتارهای دانش آموزان داشته باشد. عدم وجود نظم در خانواده و عدم اجتماعی‌سازی مناسب می‌تواند به بی نظمی در دانش آموزان منجر شود.
 - مشکلات شخصی : مشکلات رفتاری، اختلالات توجه، یا مشکلات روانی می‌توانند نقش داشته باشند. دانش آموزانی که با چنین مشکلاتی روبرو هستند، ممکن است دچار بی نظمی در رفتار و عملکرد تحصیلی شوند.
 - نقص‌های آموزشی : نقص در سیستم آموزشی می‌تواند به بی نظمی منجر شود. مثلاً کمبود منابع، ساختار کلاس‌ها، یا روش‌های آموزشی ناکارآمد ممکن است اثرات منفی داشته باشند.
 - تأثیر همسالان : رفتارها و تعاملات با همسالان نیز می‌تواند تأثیر زیادی بر بی نظمی دانش آموزان داشته باشد. فشار همسالانی، اختلافات گروهی، و رفتارهای پرخاشگرانه می‌توانند این بی نظمی را تشدید کنند.
 - عوامل اجتماعی : مسائل اقتصادی، فرهنگی، و اجتماعی نیز می‌توانند به بی نظمی در دانش آموزان ابتدایی مرتبط باشند. مثلاً فقر، عدم تساوی اجتماعی، و فشارهای اجتماعی ممکن است نقش داشته باشند.
- برای مقابله با بی نظمی در دانش آموزان ابتدایی، لازم است تا اقدامات پیشگیرانه و مدیریتی مؤثر در سطح خانواده، مدرسه، و جامعه انجام شود. توجه به نیازها و مشکلات خاص هر دانش آموز و ایجاد محیط‌های حاکم بر انضباط و حمایت می‌تواند به کاهش بی نظمی و ایجاد تجربه تحصیلی مثبت کمک کند.

پرخاشگری دانش آموزان نیز می‌تواند ناشی از چندین عامل مختلف باشد که ممکن است به صورت ترکیبی یا جداگانه تأثیر بگذارند. برخی از عوامل ممکن عبارتند از :

- فاکتورهای خانوادگی : محیط خانوادگی با نقش والدین، رفتارهای خانوادگی، و ارتباطات خانوادگی می‌تواند تأثیر گذار باشد. نقص در تربیت و شیوه‌های تربیتی نامناسب ممکن است به پرخاشگری دانش آموزان منجر شود.
- مشکلات شخصی : مشکلات رفتاری، اختلالات روانی، یا مشکلات اجتماعی در زندگی فردی دانش آموز می‌تواند به عنوان عوامل پرخاشگری مشخص شوند.
- تأثیر همسالان : رفتارها و تعاملات با همسالان ممکن است در ایجاد یا تشدید پرخاشگری نقش داشته باشد. گروه‌های همسالی با تأثیر مثبت یا منفی می‌توانند در شکل‌گیری رفتارهای پرخاشگرانه مؤثر باشند.
- نقص‌های آموزشی : مشکلات در سیستم آموزشی، مثل تفاوت‌های آموزشی، کمبود منابع، یا عدم توجه به نیازهای خاص دانش آموزان، می‌تواند به پرخاشگری منجر شوند.
- مشکلات اجتماعی : عوامل اجتماعی مثل فقر، عدم تساوی اجتماعی، فشارهای اجتماعی، و تبعات اجتماعی ممکن است در پیدایش رفتارهای پرخاشگرانه تأثیر داشته باشند.
- تأثیر رسانه‌ها : مصرف محتوای پرخاشگرانه از طریق رسانه‌ها می‌تواند به شکل‌گیری رفتارهای پرخاشگرانه در دانش آموزان کمک کند.
- عدم توانایی در مدیریت احساسات : دانش آموزانی که نتوانند احساسات خود را مدیریت کنند، ممکن است به سرعت به رفتارهای پرخاشگرانه روی بیاورند.

برای مقابله با پرخاشگری دانش آموزان، نیاز به شناخت دقیق از عوامل مختلف و ایجاد راهکارهای مؤثر در سطح خانواده، مدرسه، و جامعه وجود دارد. اقدامات پیشگیرانه و مشارکت فعال تمام اعضای اجتماع می‌تواند در کاهش پرخاشگری و ایجاد محیط‌های صلح‌آمیز در مدارس کمک کند.

۳- راهکارهایی در جهت بهبودی پرخاشگری و بی نظمی

یکی از اقدامات مهم برای کاهش پرخاشگری و بی نظمی در دانش آموزان ابتدایی ایجاد محیط‌های آموزشی پشتیبان‌کننده است. برخی اقدامات ممکن برای مدارس و خانواده‌ها شامل موارد زیر است :

- آموزش مهارت‌های اجتماعی : افزایش آگاهی دانش آموزان از مهارت‌های اجتماعی می‌تواند به بهبود ارتباطات و کاهش تعارض‌ها کمک کند. آموزش مهارت‌های مدیریت احساسات، حل اختلاف و همکاری می‌تواند این افراد را بهتر به دیگران متصل کند.

- پشتیبانی روان‌شناختی : ارائه خدمات پشتیبانی روان‌شناختی به دانش آموزان می‌تواند به مدیریت استرس، افزایش اعتماد به نفس و بهبود رفتارهای اجتماعی کمک کند.
 - توجه به نیازها : درک نیازها و توقعات دانش آموزان و ارائه محیط‌های آموزشی مناسب باعث کاهش فشارهای اجتماعی و تحصیلی می‌شود.
 - همکاری با خانواده : ارتباط فعال مدرسه با خانواده‌ها می‌تواند به بهبود رفتارها و حمایت اجتماعی دانش آموزان کمک کند. هماهنگی بین مدرسه و خانواده در جهت ارتقاء رفتارهای مثبت دانش آموزان اهمیت دارد.
 - برنامه‌های پیشگیری : ایجاد برنامه‌های پیشگیری برای شناسایی زودرس نشانه‌های پرخاشگری و مدیریت آن‌ها می‌تواند از افزایش این رفتارها جلوگیری کند.
- اهمیت این اقدامات در افزایش کیفیت آموزش و ارتقاء رفتارهای اجتماعی دانش آموزان است. با همکاری بین مدرسه، خانواده، و جامعه می‌توان بهبودی قابل توجهی در رفتارها و محیط‌های آموزشی دانش آموزان ابتدایی داشت.
- همچنین، توجه به مسائلی مانند ایجاد انگیزه تحصیلی، ایجاد محتوای آموزشی جذاب، و ترویج ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی می‌تواند به کاهش بی‌نظمی و پرخاشگری در دانش آموزان ابتدایی کمک کند. برخوردهای مثبت از سوی معلمان، تشویق به همکاری و مشارکت، و ارتقاء احساس ارتباط اجتماعی نیز نقش مهمی در ایجاد محیط‌های آموزشی سازنده بازی می‌کنند.
- به عنوان مثال، برگزاری کلاس‌ها و فعالیت‌های آموزشی که به افزایش همکاری، تعامل اجتماعی، و احترام به دیگران توجه دارند، می‌تواند اثرگذار باشد. همچنین، ارتقاء مهارت‌های ارتباطی و حل مسائل می‌تواند به دانش آموزان کمک کند تا به بهترین شکل ممکن با چالش‌ها و موقعیت‌های مختلف روبرو شوند.
- رویکردهای گسترده و هماهنگ بین مدرسه و خانواده، به همراه تأکید بر توسعه مهارت‌های اجتماعی و ارتقاء ارتباطات مثبت، می‌تواند به کاهش بی‌نظمی و پرخاشگری در دانش آموزان ابتدایی کمک کند.
- در این راستا، توجه به انگیزه‌ها و علایق فردی دانش آموزان نیز حائز اهمیت است. ایجاد فضاهای آموزشی چندگانه که به نیازها و استعدادها مختلف دانش آموزان پاسخ دهند، می‌تواند باعث افزایش مشارکت و تعامل مثبت آن‌ها شود. از طریق این رویکرد، دانش آموزان احساس خواهند کرد که محیط آموزشی به اهتمام نیازها و توانمندی‌هایشان است.
- علاوه بر این، نقش معلمان به عنوان مثال‌های الگو و مهارت‌آموزان بسیار مهم است. ایجاد ارتباط‌های قوی و محترمانه با دانش آموزان، به آنها احساس تعلق و ارزشمندی می‌دهد و می‌تواند رفتارهای مثبت را ترویج کند.
- برنامه‌ریزی مدرسو و هماهنگ بین معلمان، مدرسه، و خانواده‌ها، به همراه توجه به جوانب فردی و اجتماعی دانش آموزان، می‌تواند به شکل‌گیری یک محیط آموزشی فرهنگی و پشتیبانی‌کننده منجر شود که از بی‌نظمی و پرخاشگری جلوگیری کند و به رشد سالم فردی و اجتماعی دانش آموزان کمک کند.
- همچنین می‌توان در نظر داشت که تعامل مدرسه و جامعه نیز نقش بسیار مهمی در ایجاد محیط آموزشی سازنده دارد. برنامه‌ها و فعالیت‌های جامعه محور می‌تواند به دانش آموزان این احساس را بدهند که جزء جامعه‌ای مهربان و حاکم بر ارزش‌های اجتماعی هستند.
- همچنین، آموزش‌هایی در زمینه‌های تحلیل رفتار و مدیریت کنش‌های پرخاشگرانه می‌تواند به معلمان کمک کنند تا بهترین راهکارها را برای مقابله با رفتارهای پرخاشگرانه دانش آموزان ارائه دهند. این آموزش‌ها به معلمان ابزارها و مهارت‌های لازم را فراهم می‌کنند تا به طور مؤثر با چالش‌ها و مواجهه با دانش آموزانی که به پرخاشگری متمایل هستند، برخورد کنند.
- با همه این اقدامات، هدف نهایی ایجاد یک محیط آموزشی است که دانش آموزان بتوانند با احترام به یکدیگر، مهارت‌های اجتماعی خود را بهبود بخشند و به عنوان اعضای مؤثر در جامعه رشد کنند. این فرآیند نیاز به همکاری فعال میان مدرسه، خانواده، معلمان، و جامعه دارد تا به نتایج مثبتی برسد.
- آموزش اصول اخلاقی، احترام به حقوق دیگران، و توجه به ارزش‌های اجتماعی می‌تواند دانش آموزان را به شیوه‌ای راهنمایی کند که از پرخاشگری و بی‌نظمی جلوگیری کنند.
- برنامه‌های آموزشی مبتنی بر ارتقاء مهارت‌های اجتماعی می‌تواند به دانش آموزان کمک کند تا بهترین راه حل‌ها را برای حل اختلافات بیرون بیاورند و به دوستی و همکاری تشویق شوند. این نوع آموزش‌ها به دانش آموزان نشان می‌دهند که چگونه ارتباطات مثبت و احترام متقابل می‌تواند به ساختار سالم محیط آموزشی کمک کند.

همچنین، ایجاد فرصتهایی برای مشارکت دانش آموزان در تصمیم‌گیری‌های مربوط به محیط آموزشی خود نیز اهمیت دارد. این مشارکت به دانش آموزان احساس می‌دهد که نظرات و افکار آن‌ها ارزشمند هستند و به ایجاد احساس تعلق به محیط آموزشی کمک می‌کند. در نهایت، ایجاد یک فضای آموزشی پویا و حامی، که از تفاوت‌ها احترام می‌گذارد و به دانش آموزان امکان می‌دهد تا به صورت مستقل و همکاری‌آمیز رشد کنند، می‌تواند به کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی در دانش آموزان ابتدایی کمک کند.

۴- نتایج پرخاشگری و بی‌نظمی در دانش آموزان

پرخاشگری و بی‌نظمی برای دانش آموزان ابتدایی می‌تواند تأثیرات متعددی در زمینه تحصیلی و اجتماعی داشته باشد. در زمینه تحصیلی:

- ۱) کاهش علاقه به تحصیل: پرخاشگری و بی‌نظمی می‌تواند باعث کاهش علاقه دانش آموزان به محیط تحصیلی شده و تأثیر منفی بر روی انگیزه تحصیلی آنان بگذارد.
 - ۲) افت کارآمدی تحصیلی: دانش آموزان ممکن است با تجربه مواجهه با پرخاشگری و بی‌نظمی، دچار افت کارآمدی در اجرای وظایف تحصیلی شوند و به سختی به اهداف تحصیلی خود برسند.
 - ۳) دوری مدرسه: دانش آموزان ممکن است از مدرسه فاصله بگیرند به دلیل تجربه پرخاشگری و بی‌نظمی در محیط تحصیلی.
- در زمینه اجتماعی:

- مشکلات رفتاری: پرخاشگری می‌تواند منجر به مشکلات رفتاری شود که تأثیر منفی بر روابط همسالان و ارتباطات اجتماعی دانش آموزان داشته باشد.
 - کاهش مهارت‌های اجتماعی: تجربه پرخاشگری و بی‌نظمی می‌تواند باعث کاهش مهارت‌های اجتماعی دانش آموزان شود، که این موضوع می‌تواند تأثیرات منفی در زندگی اجتماعی آنان داشته باشد.
 - افزایش احتمالی ورود به راه‌های نامناسب: دانش آموزان ممکن است به دلیل تجربه پرخاشگری به راه‌های نامناسب برای برخورد با مشکلات واکنش نشان دهند.
 - تأثیر بر روابط خانوادگی: تجربه پرخاشگری ممکن است به تضعیف روابط خانوادگی دانش آموز باعث شود و تأثیرات منفی بر ارتباطات خانوادگی داشته باشد.
 - شیوع الگوهای نامناسب: پرخاشگری ممکن است باعث شیوع الگوهای رفتاری نامناسب در جامعه شود که این مسئله ممکن است به طرح‌های رفتاری غیرسازنده در دانش آموزان منجر شود.
 - تأثیر بر اعتماد به نفس: تجربه پرخاشگری و بی‌نظمی ممکن است به کاهش اعتماد به نفس دانش آموزان منجر شود و باعث تضعیف اعتماد به خود در مواجهه با چالش‌های زندگی شود.
- به طور کلی، پرخاشگری و بی‌نظمی می‌تواند به طور مستقیم یا غیرمستقیم تأثیرات نامطلوبی بر روی مسیر تحصیلی و زندگی اجتماعی دانش آموزان ابتدایی داشته باشند. این مسائل نیازمند توجه و اقدامات جدی از سوی مدرسه، خانواده، و جوامع محلی هستند تا محیط آموزشی و اجتماعی بهبود یابد و دانش آموزان بتوانند بهترین پتانسیل خود را تجربه کنند.

۵- نتیجه گیری

با توجه به بررسی‌ها و تحقیقات انجام شده در زمینه رابطه بین پرخاشگری و بی‌نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی، می‌توان نتیجه گرفت که این دو عامل اجتماعی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیرات قابل توجهی بر زندگی تحصیلی و اجتماعی این گروه از دانش آموزان دارند. پرخاشگری و بی‌نظمی، به عنوان چالش‌های اجتماعی، می‌تواند باعث کاهش علاقه به تحصیل، افت کارآمدی تحصیلی، و ایجاد مشکلات رفتاری در محیط تحصیلی شوند.

از سوی دیگر، این مطالعات نشان می‌دهند که کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی در مدارس و جوامع محلی می‌تواند منجر به بهبود عملکرد تحصیلی، افزایش تعاملات اجتماعی مثبت، و تقویت احساس تعلق به محیط تحصیلی شود. بر اساس این نتایج، اقداماتی نظیر برگزاری کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی برای مدیریت خشم و ترویج ارتقاء رفتارهای مثبت در دانش آموزان می‌تواند به عنوان راهکارهای مؤثر در کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی مطرح شوند. درک عمیق‌تر از این روابط و اعمال مدیریتی هوشمندانه می‌تواند به بهبود وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ابتدایی کمک کند و سازمان‌های آموزشی را در ارتقاء محیط آموزشی بهبود بخشد.

همچنین توصیه می‌شود که نهادهای آموزشی و اجتماعی به همکاری نزدیک‌تری برای شناخت عوامل مؤثر در پیش‌بینی و کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی دانش‌آموزان ابتدایی بپردازند. این همکاری می‌تواند شامل ارتقاء ارتباطات مثبت میان مدرسه، خانواده، و جوامع محلی شود. علاوه بر این، نیاز به برنامه‌های آموزشی جامع برای افزایش مهارت‌های اجتماعی و مدیریت خشونت در دانش‌آموزان ابتدایی مورد تأکید قرار می‌گیرد. این برنامه‌ها می‌توانند به توانمندسازی دانش‌آموزان در ادراک و مدیریت احساسات خود، ارتقاء همکاری و تعامل مثبت، و ترویج ارزش‌های اجتماعی مؤثر در جامعه کمک کنند.

در نهایت، این تحقیقات نشان می‌دهند که اهمیت ایجاد محیط‌های آموزشی سالم و پشتیبانی از رفتارهای مثبت در دوران ابتدایی به عنوان پایه اساسی در ساختار جامعه آینده قائل شده است. با پیگیری این پیشنهادات و افزایش همکاری بین اقشار مختلف جامعه، می‌توان بهبود قابل توجهی در وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی دست یافت و به ساخت یک جامعه مهربان و پویا کمک کرد.

در ادامه مسیر بهبود وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی، لازم است تا اهمیت افزایش آگاهی و توانمندی‌های معلمان نیز به‌خصوص مورد تأکید قرار گیرد. معلمان به عنوان ارتباط مستقیم با دانش‌آموزان، نقش بسیار حیاتی در شناسایی و مدیریت رفتارهای پرخاشگرانه دارند. برنامه‌های آموزشی برای افزایش آگاهی معلمان از راهکارها و ابزارهای مؤثر در مقابله با پرخاشگری می‌تواند به بهبود کلی این موضوع کمک کند. همچنین، حمایت مستمر از خانواده‌ها و ترویج تعامل فعال آن‌ها با مدارس امری اساسی است. ارتباط فعال مدرسه و خانواده به عنوان یک تیم می‌تواند موجب ایجاد فرآیندهای بهتر برای پیشگیری و مدیریت پرخاشگری در دانش‌آموزان شود.

لازم به ذکر است که این تحقیقات به اهمیت تدابیر پیشگیرانه و تدابیر درمانی برای کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی تأکید دارند. اعمال این تدابیر با همکاری تمام اعضای جامعه، از جمله مدرسه، خانواده، و سایر نهادهای اجتماعی، می‌تواند به ایجاد محیطی سالم و مثبت برای رشد و توسعه دانش‌آموزان ابتدایی کمک کند و به دنبال ساختن جوامع پویا و همدل برآمد.

با درک عمیق‌تر از ارتباط میان پرخاشگری و بی‌نظمی با وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی، تضعیف این عوامل می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی تحصیلی و اجتماعی این گروه از دانش‌آموزان منجر شود. بنابراین، اقدامات گسترده در سطح مدرسه، خانواده، و جوامع محلی می‌تواند به عنوان پایه اصلی برای حل این چالش‌ها عمل کنند.

ضرورت توجه به نیازها و وضعیت‌های خاص دانش‌آموزان، ایجاد برنامه‌های تربیتی و آموزشی شخصی‌سازی شده، و ترویج ارتباطات مثبت در محیط تحصیلی از جمله اقداماتی است که می‌تواند تأثیر مثبت بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی داشته باشد. با دیدگاهی جامع و گسترده به این مسئله، می‌توان به ساختارها و فرآیندهای بهبود دهنده در سطح جامعه دست یافت و به سوی جوامعی پویا، حاکم بر ارزش‌های فراگیر و رفتارهای مثبت، گام برداشت.

افزایش اثربخشی کارهای اجتماعی در جامعه و مدارس می‌تواند به کاهش پرخاشگری و بی‌نظمی کمک کند. ترویج فرهنگ احترام به اختلافات، تقویت همبستگی اجتماعی، و ارتقاء ارزش‌های انسانی می‌تواند به تحقق این هدف بزرگ کمک کند.

در کل، این تحقیق نشان می‌دهد که رفتارهای پرخاشگرانه و بی‌نظمی در دانش‌آموزان ابتدایی نه تنها چالش‌های فردی هستند، بلکه ابعاد اجتماعی و تحصیلی جامعه را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند. بر این اساس، همکاری و هماهنگی بین اقشار مختلف جامعه، اجتماع و مدرسه، امری حیاتی است تا بتوان به ساخت یک جامعه سالم و پویا دست یافت.

برای ارتقاء موفقیت این تدابیر، آگاهی عمومی و آموزش به جامعه در مورد اهمیت پیشگیری از پرخاشگری و بی‌نظمی از اهمیت بالایی برخوردار است. افزایش آگاهی افراد از عواقب منفی این رفتارها و ارائه راهکارهای مؤثر در این زمینه می‌تواند به تغییر دیدگاه جامعه و ارتقاء روحیه مشارکت فعال در حل این مسائل کمک کند.

همچنین، نیاز به پژوهش‌های بیشتر در زمینه تأثیر پرخاشگری و بی‌نظمی بر وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی احساس می‌شود. پژوهش‌های علمی و پیشرفته می‌توانند به ما کمک کنند تا عمق مسائل را درک کنیم و راهکارهای موثرتری را ارائه دهیم. در ختام، این تحقیقات و پیشنهادات به منظور ارتقاء وضعیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی می‌توانند به عنوان یک چارچوب جامع برای اقدامات اجتماعی و آموزشی در جامعه خدمت کنند. تدابیر گسترده و هماهنگ می‌توانند به عنوان پله‌هایی مهم در راستای ساخت یک جامعه سالم و پویا عمل کنند.

منابع

۱. احمدی، زهرا، عصاران، مهدی، سیدمحریمی، فاطمه، سیدمحریمی، ایمان، ۱۳۹۶، تعیین رابطه پرخاشگری آشکار و رابطه ای با میزان امیدواری در کودکان دبستانی، فصلنامه سلامت روان کودک، دوره چهارم، شماره ۳، ص ۱۴۳ - ۱۵۴.

۲. امان الهی، عباس؛ عطاری، یوسفعلی و خجسته مهر، رضا (۱۳۸۶). بررسی رابطه ی عملکرد خانواده و جو روانی - اجتماعی کلاس با ناسازگاری در بین دانش آموزان سال اول دبیرستان های شهر اهواز، تازه ها و پژوهش های مشاوره، شماره ۳۰
۳. شید عنبرانی، بهناز، گل، علیرضا، فرهادیان، فاطمه، طیبی، زهرا، نامور طباطبایی، سید سجاد. (۱۳۹۹). " نقش بدرفتاریهای عاطفی دوران کودکی در پیشبینی پرخاشگری بزرگسالی"، مجله روانشناسی ۹۳، سال ۲۴، شماره ۱، صص ۷۴-۵۷.
۴. شیرکش، سمیه، میرزایی، مهشید، تبری، رسول (۱۳۹۵). " پرخاشگری و عوامل اجتماعی اقتصادی مرتبط با آن در کودکان پیش دبستانی"، فصلنامه پرستاری و مامایی جامع نگر، سال ۲۶، شماره ۸۲، صص ۹۸-۹۰.
۵. Suter M, Pihet S, de Ridder J, Zimmermann G, Stephan P. *Implicit attitudes and self-concepts towards transgression and aggression: Differences between male community and offender adolescents, and associations with psychopathic traits.* J Adolescence. 2014; 37(5): 669-680.
۶. Tauber, T.R. (۲۰۰۷). *Classroom Management: Sound Theory and Effective Practice.* United States: Greenwood Publishing Group.